



МОРОЗ Раїса Василівна (01. 04. 1937, с. Велика Янісоль, нині смт Велика Новосілка Донец. обл.) — учасниця дисидентського руху. Дружина **В. Мороза**. Закін. Львівський університет (1960). Відтоді учителювала; від 1962 працювала у Луцькому, від 1964 — у Івано-Фр. пед. інститутах. Підтримувала зв'язки з А. Горською, І. Світличним, О. Заливахою, О. Антонів, Н. Строкатою-Караванською та ін. шістдесятниками. Після ув'язнення чоловіка на прохання В. Чорновола надала матеріали про нього до кн. «Лихо з розуму», неодноразово зверталася зі скаргами-клопотаннями до керівництва УРСР і СРСР, президента США, канцлера

ФРН та ін. 1971 звільнена з викладац. роботи, від 1972 працювала бібліотекарем. 1974 на квартирі Л. Алексєєвої у Москві провела прес-конф. для іноз. журналістів. Інтерв'ю мало світ. розголос, у Канаді, США, Австралії, Аргентині та ін. країнах створювали комітети на захист В. Мороза. У квітні 1979 у результаті обміну на рад. шпигунів разом із родиною прибула до США. На запрошення укр. громад їздила на зібрання у різних містах США й Канади, розповідала про долю укр. політв'язнів. Брала участь у роботі Закордон. представництва Укр. Гельсин. групи, вміщувала публікації в укр. газетах і журналах. 1982 здобула ступ. магістра з бібліотеч. справи. Відтоді — співроб. 6-ки Колегії св. Андрея (м. Вінніпег, Канада); водночас 1990–2009 — журналіст Міжнар. радіо Канади. Від 1989 регулярно відвідує Україну. Написала кн. «Проти вітру: Спогади дружини українського політв'язня» (Л., 2005; Х., 2012), присвяч. дружинам укр. політв'язнів. Серед ін. публікацій — «Скарга (У справі Мороза)» // «Сучасність», 1976, ч. 11; «З життя національних меншостей України: Греки» // там само, 1980, ч. 12; «Святославу Караванському з приводу його дружніх бесід наше дружнє посланіє» // «Українські вісті», 1981, 4 жовтня; «Дисидентський рух на Україні і завдання молоді на еміграції» // там само, 1986, 21 вересня; «Покажчик рідкісної літератури в бібліотеці Колегії Св. Андрея: (Рукописи і стародруки; Видання української діаспори)» (Вінніпег, 2002).

В. В. Овсієнко

Бібліографічний опис:

Мороз Раїса Василівна / В. В. Овсієнко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-68877>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).